

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kúchlerové, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. B.**
zastoupen Mgr. Jaroslavem Zemanem, advokátem
se sídlem AK Spring Walk advokátní kancelář s. r. o.
se sídlem Lazaretní 925/9, 615 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
odbor azylové a migrační politiky
se sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3, P.O.Box 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, čj. OAM-1071-8/ZR-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný výrokem I. zrušil žalobci platnost zaměstnanecké karty podle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 46e odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o

změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a výrokem II. žalobci stanovil dle ustanovení § 46e odst. 2 téhož zákona lhůtu k vycestování z území České republiky v trvání 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Důvodem zrušení platnosti zaměstnanecké karty bylo pravomocné odsouzení žalobce za spáchání úmyslného trestného činu.

II. Shrnutí žalobních bodů

2. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, když se neztotožnil s jeho výrokem č. II a je přesvědčen o jeho nesprávnosti. Navrhl proto zrušení výroku č. II. napadeného rozhodnutí a přiznání nákladů řízení.
3. Žalobce konstatoval, že rozhodnutí výrokem č. II stanoví lhůtu k vycestování z území, což dle jeho názoru spočívá v nesprávné aplikaci a interpretaci ustanovení § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců a současně rozhodnutí spočívá v nezohlednění zásady přiměřenosti dle ustanovení § 174a odst. 1 téhož zákona.
4. Žalobce uvedl, že si je vědom skutečnosti, že jeho odsouzením za spáchání úmyslného trestného činu byly po formální stránce splněny předpoklady pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců tak, jak je uvedeno ve výroku č. I. Výrokem č. II však bylo zasaženo do jeho lidských práv, když byla naprosto opomenuta zásada přiměřenosti podle ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců, dle kterého je ministerstvo povinno při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zohlednit zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání, délku pobytu cizince, věk cizince, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry a vazby ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
5. Žalobce zdůraznil, že jeho trestný čin byl ojedinělým excesem, za své jednání převzal odpovědnost, nicméně v poměru s ukládaným vycestováním z území České republiky je takové opatření zcela nepřiměřené, a to z následujících důvodů:
 - a) délka pobytu cizince a vazby
6. Žalobce konstatoval, že žalovaný napadeným rozhodnutím bez dalšího uzavřel, že na území České republiky žalobce pracuje „teprve“ od února 2022 na základě zaměstnanecké karty. Dle žalobce je však naopak nutné tuto skutečnost posuzovat opačně, tedy že na území České republiky pracuje již od února 2022, tedy téměř rok a půl. Během této doby si vybudoval na území České republiky jak zázemí, tak osobní vztahy.
- b) ohrožení zdraví a bezpečnosti žalobce na území Ukrajiny, všeobecná mobilizace
7. Dle žalobce jeho vycestování na území Ukrajiny brání probíhající válečný konflikt, tj. bezprostřední ohrožení jeho zdraví a bezpečnosti. Žalovaný se omezil na tvrzení, že západní oblast Ukrajiny, odkud žalobce pochází, se „jeví jako bezpečná“. Nelze však pouhým nijak neodůvodněným „odhadem“ ohledně bezpečnosti na Ukrajině bez dalšího určit lhůtu k vycestování na Ukrajinu bez zohlednění důsledků. Válečný konflikt a útoky Ruské federace jsou nanejvýš nepředvídatelné a bez ohledu na část Ukrajiny žalobci na celém území hrozí bezprostřední ohrožení.
8. Žalovaný nezohlednil ani fakt, že by byl žalobce nucen po vstupu na území Ukrajiny v důsledku všeobecné mobilizace narukovat a účastnit se bojů na Ukrajině, což je pro žalobce nepřekonatelná překážka. Dle žalobce tak odpadá i argumentace žalovaného

ohledně možnosti Českou republiku navštěvovat na základě bezvízového režimu za zákonem stanovených podmínek nebo opětovně požádat o nové pobytové oprávnění na území České republiky. Takovou možnost by žalobce zcela bezpochyby neměl, protože by nemohl území Ukrajiny opustit.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.
10. V reakci na žalobní námitky žalovaný zopakoval, že vzhledem ke skutečnosti, že rozhodoval dle ustanovení § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nepřísluší mu ani zabývat se dopadem do soukromého a rodinného života cizince. Podle ustanovení § 174a odst. 3 téhož zákona správní orgán posuzuje přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona pouze v případech, kdy mu to tento zákon stanoví. V případě jeho ustanovení § 37 odst. 1 však není povinen takto postupovat a z důvodu veřejného zájmu byl povinen takto rozhodnout. Povinností správního orgánu je v tomto případě posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí s ohledem na ustálenou judikaturu pouze v rozsahu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomu, aby takový případ nastal, je však nutné, aby účastník řízení uváděl konkrétní skutečnosti, které vybočují z běžného obecného rámce a standardní situace. Tyto tvrzené skutečnosti je rovněž povinen náležitě doložit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2020, čj. 30A 185/2018-44). Žalovaný zdůraznil, že žalobce však v průběhu řízení nic takového neuvedl, ani nedoložil, ačkoliv byl opakovaně vyzván k možnosti seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se.
11. Ke stanovené lhůtě k vycestování žalovaný uvedl, že uložená povinnost vycestovat ve lhůtě 60 dnů z území ČR sama o sobě není v rozporu se zákonem a závazkem *non-refoulement*. Žalobci se touto povinností navíc neukládá navrátit se do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Dostát závazku *non-refoulement* lze přitom například i navrácením žalobce do bezpečné třetí země. S takovou možností ostatně výslovně počítá úprava v ustanovení § 179 odst. 5 ve spojení s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v případech, kdy by jinak bylo vyloučeno užití důvodů znemožňujících vycestování v důsledku mimo jiné zvlášť závažné trestné činnosti cizince (§ 179 odst. 3 téhož zákona).
12. K poukazu žalobce na hrozbu újmy spočívající v případném ohrožení jeho zdraví a bezpečnosti žalovaný uvedl, že ochrana před takovou hrozcí újmou v zemi původu je občanům Ukrajiny poskytována jinými právními instituty (např. udělením dočasné ochrany). Dle žalovaného tak žalobce není napadeným rozhodnutím přímo nucen opustit území České republiky a může získat jiný titul k pobytu, jak uvedl již v odůvodnění rozhodnutí. Nárok na revizi jinak zákonného rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty tak pro případné ohrožení probíhajícím válečným konfliktem v zemi původu není dán.
13. Dle žalovaného nemá žádnou skutkovou oporu ani námitka žalobce, že bude nucen k návratu na Ukrajinu a bude muset plnit brannou povinnost. Orgány České republiky nečiní žádné kroky k tomu, aby občané Ukrajiny v současnosti navracely do země původu, ba naopak jsou zřizovány takové pobytové mechanismy, které mají zajistit setrvání občanů Ukrajiny a jejich bezpečnost na území České republiky, ať je již jejich pobytový status jakýkoliv. Dle žalovaného je lhůta stanovená k vycestování s ohledem na všechny okolnosti přiměřená a dostatečná k vyřízení nezbytných záležitostí v souvislosti s vycestováním žalobce do třetí země či zajištění jiného pobytového titulu na území.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
15. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce pobýval na území ČR na základě zaměstnanecké karty (povolení k dlouhodobému pobytu) s platností od 2. 2. 2022 do 1. 2. 2024.
16. Správní orgán na základě podnětu obdržení od Okresního soudu v Pardubicích zjistil, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Odsouzen byl trestním příkazem vydaným Okresním soudem v Pardubicích dne 31. 10. 2022, čj. 3T 147/2022-122 (právní moc dne 24. 12. 2022), za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 a 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, k trestu odnětí svobody podmíněně v délce 10 měsíců se zkušební dobou v délce 24 měsíců a k zákazu činnosti řízení motorových vozidel na dobu 30 měsíců.
17. Správní orgán proto oznámením ze dne 18. 1. 2023, čj. OAM-1071-3/ZR-2023, oznámil žalobci zahájení řízení o zrušení platnosti jeho zaměstnanecké karty dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které mu bylo doručeno dne 26. 1. 2023.
18. Výzvou ze dne 15. 2. 2023 byl žalobce vyrozuměn o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim, znovu pak (po zvolení si právního zástupce) výzvou ze dne 27. 2. 2023. Následně dne 14. 4. 2023 vydal žalovaný napadené rozhodnutí čj. OAM-1071-8/ZR-2023, jímž zrušil žalobci platnost zaměstnanecké karty a stanovil mu lhůtu k vycestování.
19. Krajský soud posoudil žalobu v řízení vycházejícím z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) a d) a odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s., tj. v mezích jejího rozsahu a uplatněných žalobních důvodů.
20. Dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že *ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.*
21. Dle ustanovení § 46e odst. 1 téhož zákona *ministerstvo zruší platnost zaměstnanecké karty z důvodů uvedených v § 37.*
22. Dle ustanovení § 46e odst. 2 stejného zákona *ministerstvo v rozhodnutí, kterým zruší platnost zaměstnanecké karty, stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí cizinci výjezdní příkaz; cizinec je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.*
23. Žalobce žalobou brojí pouze proti výroku II. rozhodnutí, kterým žalovaný žalobci stanovil dle ustanovení § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců lhůtu k vycestování z území České republiky v trvání 60 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.
24. Předně namítl, že žalovaný nesprávně aplikoval a interpretoval ustanovení § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nijak blíže však nerozvedl, z jakých důvodů považuje aplikaci a interpretaci zmíněného ustanovení žalovaným za nesprávnou.

25. K tomu krajský soud konstatuje, že uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě podle § 46e odst. 2 zákona o pobytu je obligatorní součástí rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty podle § 46e odst. 1 tohoto zákona. Za předpokladu naplnění zákonné podmínky uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) tohoto zákona, tj. že cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, nemají správní orgány možnost úvahy ohledně uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě. Jak vyplývá z výše uvedeného, uvedená podmínka pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty byla v tomto případě splněna a žalobce proti tomu (tj. proti výroku č. I. napadeného rozhodnutí) v žalobě nic ani nenamítá.
26. Zároveň platí, že s uložení povinnosti vycestovat je podle § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců spjata udělení výjezdního příkazu, který v souladu s § 17 písm. d) téhož zákona opravňuje cizince k pobytu na území po dobu jeho platnosti. Zrušením povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě za současného potvrzení výroku rušícího platnost zaměstnanecké karty (tj. povolení k dlouhodobému pobytu) by tudíž vznikla situace, kdy by žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, neboť by nedisponoval žádným pobytovým titulem. Žalobce by tak byl (bez své viny) vystaven riziku správního vyhoštění jako opatření závažnějšího, než je zrušení platnosti zaměstnanecké karty s uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě.
27. Citované ustanovení na případ žalobce tedy jednoznačně dopadá a ani krajský soud neshledal důvod, pro nějž by bylo toto ustanovení žalovaným aplikováno či interpretováno nesprávně.
28. Pokud měl žalobce v souvislosti s touto jeho námitkou na mysli nemožnost jeho vycestování s ohledem na situaci na Ukrajině, lze připomenout, že je třeba rozlišovat uložení povinnosti vycestovat jako zákonného důsledku zrušení pobytového oprávnění od jejího nuceného výkonu. V posuzované věci má žalobce k dispozici účinné prostředky, jak výkonu takové povinnosti po dobu trvání důvodů znemožňujících jeho vycestování zabránit. Žalobce může ve lhůtě k vycestování iniciovat řízení, v nichž bude právě nemožnost jeho vycestování zohledňována (k tomu rovněž viz dále).
29. Ve druhé žalobní námitce žalobce žalovanému vytýká nezohlednění zásady přiměřenosti dle ustanovení § 174a odst. 1 téhož zákona.
30. Pravidla pro posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců, dle něhož *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*
31. Krajský soud připomíná, že posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 Azs 96/2015-30, či ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Azs 127/2018-30; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V případě zrušení platnosti dlouhodobého pobytu (v tomto případě zrušení platnosti zaměstnanecké karty) je proto třeba přiměřenost dopadu rozhodnutí posuzovat i ke konkrétní námitce cizince (srov. např. rozsudek ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39 či ze dne 12. 3. 2020, čj. 9 Azs

352/2019-33), neboť tato povinnost vyplývá přímo z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž čl. 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce.

32. Zákonodárce tak v některých případech přímo zavázal správní orgány povinností při rozhodování o pobytovém oprávnění i o vyhoštění cizince posuzovat přiměřenost důsledků rozhodnutí, zejména přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života, avšak i když tuto povinnost nestanovil výslovně (jako v tomto případě), plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v případě, že žadatel tuto otázku vznesl a nepřiměřenost v řízení namítl (viz shora zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 10 Azs 256/2019-39). Je však také nutné připomenout, že čl. 8 Úmluvy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu a nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění. Představuje pouze určitou garanci toho, že při rozhodování o pobytovém oprávnění či dokonce přímo o vyhoštění cizince bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince.
33. V této souvislosti také platí, že břemeno tvrzení tíží primárně žadatele o pobytové oprávnění, resp. cizince, kterému je konkrétní pobytové oprávnění odnímáno - je to totiž on sám, kdo má povinnost správnímu orgánu uvést informace ze svého soukromého a rodinného života, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní a byly by případně způsobilé převážit nad jinými zájmy a hledisky. Správní orgán je sice vázán povinností zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), to však neznamená, že správní orgány jsou povinny při rozhodování o pobytovém oprávnění samy, bez toho, že by sám žadatel uváděl informace o svém soukromém a rodinném životě, které jsou pro posouzení jeho žádosti relevantní, zjišťovat a pátrat po podrobnostech a specifikách jeho soukromí, která by případně převážila nad důvodem pro neudělení, resp. odnětí, pobytového oprávnění. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, čj. 1 Azs 367/2018-34, dle něhož není povinností správních orgánů vyzývat žadatele k doplnění dalších konkrétnějších sdělení (a to dokonce ani v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu), pokud bezpečně zjistily z jim dostupných podkladů osobní a rodinnou situaci cizince a cizinec ohledně těchto zjištění nic nenamítal.
34. Žalovaný při hodnocení věci vyšel ze znění § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, v němž je stanoveno, že *přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví*. S poukazem na § 37 odst. 1 téhož zákona dovodil, že na případ žalobce povinnost zkoumat rozhodnutí z hlediska přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince nedopadá s tím, že k posouzení přiměřenosti je nutno s ohledem na ustálenou judikaturu přistoupit v případech zákonem nestanovených pouze v rozsahu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. A že k tomu, aby takový případ nastal, je nutné, aby účastník řízení uváděl konkrétní skutečnosti, které vybočují z běžného obecného rámce a standardní situace a tvrzené skutečnosti rovněž náležitě doložil. Žalovaný konstatoval, že žalobce však sám nic takového nesdělil, ani nedoložil. Dále k této otázce uvedl, že je v zájmu veřejné bezpečnosti a ochrany pořádku, aby na území ČR nebyl umožněn pobyt cizinci, který zde páchá trestnou činnost. Z Cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobci je 37 let, je ženatý, ovšem na území ČR dlouhodobě nepobývá nikdo z jeho nejbližších rodinných příslušníků, a že on sám zde pobývá a pracuje od února 2022 na

základě zaměstnanecké karty. Žalovaný zdůraznil, že se nejedná o správní vyhoštění, proto má žalobce možnost Českou republiku navštěvovat na základě bezvízového režimu za zákonem stanovených podmínek nebo opětovně požádat o nové pobytové oprávnění na území České republiky.

35. Krajský soud ze správního spisu ověřil, že v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně žalobce nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života ani porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nenamítal. Žalovanému proto nelze nikterak vytýkat, že se touto otázkou nijak podrobně nezabýval, neboť takovou povinnost neměl.
36. Nepřiměřenost dopadů předmětného rozhodnutí vznesl žalobce poprvé až v žalobě, v níž kromě výhrady proti hodnocení délky jeho pobytu na území ČR žalovaným namítal i ohrožení svého zdraví a bezpečnosti na Ukrajině a povinnost ke všeobecné mobilizaci.
37. Pokud jde o hodnocení délky jeho pobytu a vazeb na území ČR, k tomu krajský soud opakuje, že žalobce během správního řízení neuvedl žádné konkrétnější skutečnosti týkající se možného dopadu do jeho rodinného a osobního života, tudíž správní orgán ani neměl povinnost se tímto dopadem nijak blíže zabývat.
38. Další námitky žalobce souvisí se situací na Ukrajině, jejímž je státním příslušníkem. Žalovaný se touto otázkou ve svém rozhodnutí zabýval, když uvedl, že si je vědom toho, že v zemi původu žalobce je složitá situace a v některých oblastech Ukrajiny probíhají válečné operace, nicméně že západní oblast Ukrajiny, odkud žalobce pochází, se jeví jako bezpečná. A zdůraznil, že touto povinností se neukládá navrátit se do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Proto vyslovil domněnku, že vycestování žalobce není zcela nemožné, přičemž pokud by prokázal, že jeho vycestování do země původu je z opodstatněných důvodů nemožné, má možnost za zákonem stanovených podmínek podat žádost o speciální pobytový status, např. vízum za účelem strpění.
39. Krajský soud rovněž zvažoval okolnost, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, sám v žalobě namítá, že jeho vycestování na území Ukrajiny brání probíhající válečný konflikt, tj. bezprostřední ohrožení jeho zdraví a bezpečnosti.
40. Je obecně známou skutečností, že v důsledku vojenské invaze ze strany Ruské federace nyní na Ukrajině probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt mimořádné intenzity i rozsahu. Byť se frontové linie, na kterých dochází k přímým střetům ruské a ukrajinské armády, momentálně nacházejí především na východě a jihu Ukrajiny, ostatní části Ukrajiny nezůstaly válkou nedotčeny. Přestože zde přímé pozemní ozbrojené střety nyní neprobíhají, řada míst v těchto oblastech se stává cílem ruských raketových či leteckých útoků, které si také vyžádaly mnoho obětí. Tvrzení žalovaného, podle něž se většina oblastí Ukrajiny „jeví jako bezpečná“, tak krajský soud nepovažuje za současné situace za případné. Nucené vycestování žalobce zpět na území Ukrajiny by proto nyní bylo v rozporu s čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
41. Jak již však krajský soud uvedl shora, je třeba rozlišovat mezi uložením povinnosti vycestovat jako zákonného důsledku zrušení pobytového oprávnění od jejího nuceného výkonu. V posuzované věci má žalobce k dispozici účinné prostředky, jak výkonu takové povinnosti po dobu trvání důvodů znemožňujících jeho vycestování zabránit. V tomto ohledu se tak nabízí především možnost žádat o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o

pobytu cizinců, kdy po dobu platnosti víza ke strpění pobytu nebude možné povinnost vycestovat ve stanovené lhůtě uloženou rozhodnutím žalovaného vykonat. Po odpadnutí důvodu znemožňujícího vycestování a zrušení platnosti víza k dlouhodobému pobytu za účelem strpění lze postupovat analogicky podle úpravy správního vyhoštění (§ 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců), tj. vydat nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu ve věci stanovení nové lhůty k vycestování.

42. Žalovaný rovněž přiléhavě ke lhůtě stanovené k vycestování uvedl a krajský soud se s tím ztotožňuje, že uložená povinnost vycestovat z území ČR sama o sobě není v rozporu se zákonem a závazkem *non-refoulement*, neboť žalobci se touto povinností neukládá povinnost navrátit se do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Dostát závazku *non-refoulement* lze přitom například i navrácením cizince do bezpečné třetí země. S takovou možností ostatně výslovně počítá úprava v ustanovení § 179 odst. 5 ve spojení s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v případech, kdy by jinak bylo vyloučeno užití důvodů znemožňujících vycestování v důsledku mimo jiné zvlášť závažné trestné činnosti cizince (§ 179 odst. 3 téhož zákona).
43. V této souvislosti lze poukázat např. i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2022, čj. 7 Azs 269/2022-27, v němž tento soud mimo jiné konstatoval, že *„ukončení pobytového oprávnění a stanovení lhůty k vycestování vede k tomu, že cizinci je stanovena určitá doba, po kterou je na daném území ‚tolerován‘ (obdobně působí i samotný výjezdní příkaz). Jakkoliv má vydání výjezdního příkazu (spojené se stanovením lhůty k vycestování – pozn. soudu) vést primárně k přípravě na vycestování cizince z území ČR, nemůže-li cizinec vycestovat, má právo v době platnosti výjezdního příkazu požádat o povolení k přechodnému pobytu, mj. o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců (vyjma důvodu podle § 33 odst. 1 písm. c/ téhož zákona).“*
44. Ani rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty, ani udělení výjezdního příkazu tedy není přímým zásahem do práv žalobce, neboť nevede k jeho nucenému vycestování z území ČR. Napadené rozhodnutí sice ukončilo jeho dosavadní pobytové oprávnění, nicméně z něj nelze dovodit, že je tento „výsledek“ definitivní. Pokud však žalobce ve stanovené době nevycestuje, resp. si svůj pobytový režim neupraví (např. nepodá žádost o udělení víza za účelem strpění pobytu), bude na území ČR pobývat bez pobytového oprávnění, a tedy nelegálně.
45. Krajský soud uzavírá, že žalobce má k dispozici právní prostředky zajišťující, že nedojde k jeho bezodkladnému nucenému vycestování do země původu, a tudíž ke způsobení vážné újmy na jeho právu na život a právu nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu, ani k ohrožení jeho zdraví a bezpečnosti na území Ukrajiny. Proto nemůže obstát námitka, že uloženou povinností vycestovat bylo zasaženo do jeho základních lidských práv. Žalobce má možnost svou situaci řešit zákonnými prostředky, které poskytují dostatečné právní záruky, že nedojde k jeho nucenému vycestování do země původu.

V. Závěr a náklady řízení

46. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
47. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval

a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činností vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 17. srpna 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu